

Motion till riksdagen

1987/88:K42

av Karl-Gösta Svenson m. fl. (m)
med anledning av prop. 1987/88:145
om stöd till radio- och kassettidningar

I en moderat kommittémotion till årets riksdag har uttalats den principiella ståndpunkten att synskadade personer skall ha den självklara rättigheten att få välja sin egen tidning. Kostnaderna bör i princip bäras av resp. verksamhet. I detta fall bör kostnadsansvaret bäras solidariskt, och därmed bör det något högre pris på tidningarna som är motiverat av en utgivning i talform accepteras.

Regeringen väljer en helt annan väg. Genom statliga stöd och inrättande av en särskild nämnd, taltidningsnämnden, föreslår man att under en femårsperiod bygga ut utgivningen av radio- och kassettidningar att omfatta ett femtiotal tidningar.

Enligt vår uppfattning saknar regeringens förslag ett nödvändigt ny-tänkande på detta viktiga område. Alltför många synskadade får med regeringens förslag vänta alldeles för länge på att kunna ta del av sin lokaltidning.

Regeringens förslag är inte tillräckligt långtgående och innebär ökad byråkrati. Man ger inte en signal som tydligt nog anger hur framtidens taltidning skall se ut. Onödiga kostnader kommer att uppstå. Medel borde på ett bättre sätt komma de synskadade till del. Man måste således skilja på produktionen av taltidningar och av de hemtekniska hjälpmedel som behövs för att de synskadade skall kunna ta del av tidningsinnehållet.

Vi upprepar kravet att alla synskadade skall kunna välja sin tidning. Regeringen bör därför snarast i samråd med företrädare för dagspressen träffa en uppgörelse innebärande att varje tidning inom fem år skall tillhandahålla en taltidning i någon form. Kostnadstäckningen för sådan produktion bör solidariskt bäras av tidningens läsare.

Med hänsyn till vikten av att synskadade personer inte bara skall kunna välja tidning utan också få välja den information som tidningen förmedlar bör uppgörelsen med dagspressen redan nu inriktas på att tidningsutgivningen skall ske i form av s. k. RATS-tidning.

Den tekniska utrustning som de synskadade är i behov av skall enligt vår uppfattning tillhandahållas genom hjälpmedelscentralerna.

Våra förslag får inte innebära att synskadade personer får vänta ytterligare på att kunna ta del av någon form av taltidning. Vi anser emellertid att det inte är nödvändigt att i detta skede inrätta en särskild organisation för ändamålet. Vi yrkar därför avslag på propositionen i den del den avser inrättandet av en taltidningsnämnd.

I avvaktan på att regeringen när en uppgörelse med dagspressen bör

presstödsnämnden under en övergångstid kunna utföra de uppgifter som den tilltänkta taltidningsnämnden skall utföra.

Med beaktande av inriktningen i vårt förslag är det viktigt att taltidningsutgivningen utökas på ett sådant sätt att dubbelinvesteringar i möjligaste mån undviks. Under en övergångstid kan därför utbudet av antalet taltidningar vara begränsat. I den mån de synskadade saknar tekniska hjälpmedel för att ta emot en radiotidning bör investeringarna i första hand avse den s. k. RATS-modellen.

Hjälpmedelscentralerna bör därför efter statens principöverenskommelse med dagspressen omgående kunna erbjuda de tekniska hjälpmedel som behövs för att kunna ta emot en RATS-tidning. Hjälpmedelscentralerna skall givetvis också svara för den utbildning som behövs för att synskadade skall kunna läsa en RATS-tidning. Självklart skall hjälpmedelscentralerna även ha ansvaret för underhållet av de tekniska hjälpmedel som erfordras.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår propositionen vad avser inrättandet av en taltidningsnämnd.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att staten bör träffa en principöverenskommelse med dagspressen syftande till att varje tidning skall ge ut en taltidning som bekostas av tidningens samtliga läsare och att hjälpmedelscentralerna utan dröjsmål skall kunna svara för de tekniska hjälpmedlen för mottagande av en s. k. RATS-tidning i enlighet med vad i motionen anförts,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att varje dagstidning i enlighet med det i motionen anförda målet skall ge ut en taltidning så att alla synskadade kan välja *sin* tidning.

Stockholm den 12 april 1988

Karl-Gösta Svenson (m)

Nils Carlshamre (m)

Göte Jonsson (m)

Siri Häggmark (m)

Gullan Lindblad (m)